

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2018. gada 17. jūlijā
(OR. en)

11240/18

COJUR 12
COPS 271
CONUN 188
COAFR 191
JUR 372

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Iepriekš. dok. Nr.:	10884/18 COJUR 11 COPS 260 CONUN 169 COAFR 181 JUR 347
Temats:	Padomes secinājumi par Starptautisko Krimināltiesu, atzīmējot Romas statūtu pieņemšanas 20. gadskārtu

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par Starptautisko Krimināltiesu, atzīmējot Romas statūtu pieņemšanas 20. gadskārtu.

**PADOMES SECINĀJUMI
PAR STARPTAUTISKO KRIMINĀLTIESU,
ATZĪMĒJOT ROMAS STATŪTU PIEŅEMŠANAS 20. GADSKĀRTU**

1. Atzīmējot Romas statūtu pieņemšanas 20. gadskārtu, kas aprit 2018. gada 17. jūlijā, Padome cildina sasniegumus, kuri pēdējo divu gadu desmitu laikā gūti starptautiskās kriminālās tiesvedības jomā, un uzsver, cik vērtīgs ir Starptautiskās Krimināltiesas (SKT) ieguldījums cīņā pret nesodāmību. Laikā, kad uz noteikumiem balstīta starptautiskā kārtība saskaras ar pastiprinātu spiedienu, kriminālās tiesvedības sistēmas stiprināšana ir svarīgāka nekā jebkad agrāk.
2. Ņemot vērā arī Globālo ES ārpolitikas un drošības politikas stratēģiju, Padome uzsver, cik izšķiroši svarīga ir kopīga uz noteikumiem balstīta pasaules kārtība, kurā viens no svarīgākajiem principiem ir multilaterālisms un kuras centrā ir Apvienoto Nāciju Organizācija, un vēlreiz apliecina Eiropas Savienības nelokāmo atbalstu SKT un savu apņemību atjaunot centienus ar mērķi veicināt Romas statūtu universālumu un saglabāt to integritāti.
3. Padome pauž atzinību par to, ka saskaņā ar vienprātīgi pieņemtu lēmumu, sākot ar 2018. gada 17. jūliju, Krimināltiesas jurisdikciju piemēro agresijas noziegumiem, tādējādi papildinot Nīrnbergas procesa un Romas un Kampalas 1998. un 2010. gada konferenču atstāto mantojumu.
4. Eiropas Savienība ir stingri atbalstījusi Krimināltiesu kopš tās izveides un ir izmantojusi savā rīcībā esošos instrumentus, lai palīdzētu sniegt vēl lielāku atbalstu šai tiesai. SKT kā pirmā un vienīgā pastāvīgā starptautiskā krimināltiesā pasaulē, kura veic vissmagāko noziegumu izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, apliecina starptautiskās kopienas apņemšanos izbeigt nesodāmību par visbriesmīgākajiem noziegumiem un veicināt atbildības kultūru.

5. Krimināltiesa ir guvusi vēsturiskus panākumus, aizsargājot tos, kuri atrodas visnestabilākajās un neaizsargātākajās situācijās, tostarp ir pasludināti ļoti nozīmīgi spriedumi lietās saistībā ar seksuālu vardarbību, bērnu kareivju vervēšanu un kultūras priekšmetu iznīcināšanu. Padome īpaši norāda, cik svarīgu funkciju Krimināltiesa pilda, lai nežēlīgos noziegumos cietušajiem nodrošinātu taisnīgu tiesas spriešanu, dodot viņiem iespēju ar dalību tiesas procesos paust savu viedokli, sniedzot viņiem palīdzību un piešķirot kompensācijas. Krimināltiesas Trasta fonds cietušajiem ir palīdzējis tūkstošiem cietušo, nodrošinot tiem fizisku un psiholoģisku rehabilitāciju un materiālo atbalstu. Padome mudina statūtu dalībvalstis un citus turpināt atbalstīt Trasta fondu cietušajiem.
6. Padome mudina visos sava darba virzienos nepārtraukti integrēt dzimumu līdztiesības jautājumu un analīzi un pauž atzinību par SKT darbu šajā sakarā. Eiropas Savienība uzsver, cik svarīga ir taisnīga dzimumu un ģeogrāfiskā pārstāvība Krimināltiesas tiesnešu, prokuroru, juridisko padomnieku, ierēdņu un citu darbinieku vidū, kā arī pasaules galveno tiesību sistēmu pārstāvība.
7. Padome atgādina par pilsoniskās sabiedrības galveno lomu SKT izveidē un darbībā un atbalsta sniegšanā cietušajiem un apņemas aizsargāt pilsoniskās sabiedrības telpu un reaģēt uz draudiem cilvēktiesību aizstāvjiem, tostarp palielinot finansiālo atbalstu primārajiem cilvēktiesību aizstāvjiem.
8. Eiropas Savienība pauž dziļu nožēlu par Burundi izstāšanos no Romas statūtiem un Filipīnu paziņojumu par izstāšanos. Tā aicina attiecīgās valdības pārdomāt savu lēmumus. ES arī mudina tās valstis, kas to vēl nav izdarījušas, jo īpaši kandidātvalstis, nekavējoties ratificēt Romas statūtus. Turklāt tā aicina statūtu dalībvalstis, ņemot vērā savas valsts apstākļus, apsvērt Romas statūtu grozījumu ratificēšanu vai pieņemšanu.

9. Padome uzskata, ka ar visām Romas statūtu dalībvalstu bažām būtu jāvērsas un tās būtu jāapspriež attiecīgajos forumos, un mudina attiecīgās valstis iesaistīties konstruktīvās apspriedēs un strādāt, lai panāktu savstarpēji izdevīgus risinājumus. Tā mudina statūtu dalībvalstis ievērot vienotības, sadarbības, koordinācijas un papildināmības principus atbilstoši kopīgajiem mērķiem – nodrošināt ilgtermiņa ieguvumus starptautiskās tiesvedības jomā un SKT darbībā panākt vēl lielāku efektivitāti un lietderību. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir gatavas uzmanīgi ieklausīties un iesaistīties konstruktīvā dialogā par dažu valstu paustajām bažām tik ilgi, kamēr netiek apšaubīti Romas statūtu pamatprincipi. Romas statūtu 20. gadskārta ir vienreizēja iespēja atklātā veidā to darīt, izvērtējot sasniegto, kā arī arī apspriežot turpmāko virzību.
10. Pilnīga statūtu dalībvalstu sadarbība ar SKT ir būtiska šai tiesai, lai tā efektīvi un lietderīgi īstenotu savas pilnvaras. Jo īpaši ātra apcietināšanas orderu izpilde ir viens no galvenajiem pienākumiem, lai sadarbotos ar Krimināltiesu. Eiropas Savienība ir apņēmusies veicināt sadarbību ar SKT, konsekventi īstenojot savas pamatnostādnes attiecībā uz nesadarbošanos, tostarp atlikušo apcietināšanas orderu izpildi. Padome aicina visas statūtu dalībvalstis pilnībā ievērot savus pienākumus atbilstoši Romas statūtiem un pētīt vēl citus veidus, kā palīdzēt Krimināltiesai, apsverot arī iespēju slēgt brīvprātīgus sadarbības nolīgumus. Padome atgādina, cik svarīga ir cieša sadarbība starp ANO, tostarp Drošības padomi, un Krimināltiesu.
11. Padome atgādina, ka SKT ir pēdējās instances tiesa, kas papildina, nevis aizstāj valstu tiesas. Tāpēc Padome uzsver, cik svarīga nozīme ir papildināmībai un sadarbībai starp valstu jurisdikcijām un Krimināltiesu kā vienam no svarīgākajiem elementiem Romas statūtos, un apņemas veicināt valstu tiesu sistēmu stiprināšanu. Šajā sakarā Padome atzinīgi vērtē papildināmības centienus, ko īsteno prokuratūra, un uzsver, ka valstu centieniem ir ilgtermiņa vērtība cīņā pret nesodāmību par vismagākajiem starptautiskajiem noziegumiem.

12. Padome uzsver, ka Krimināltiesa ir vēl vairāk jāintegrē Eiropas Savienības iekšējās un ārējās politikas jomās, lai nodrošinātu saskaņotību un lai panāktu, ka tā kļūst par neatņemamu daļu diskusijās par starptautiskajām humanitārajām tiesībām, cilvēktiesībām, miera veidošanu un konfliktu risināšanu, un vēlreiz apliecina savu apņemību sniegt Krimināltiesai pastāvīgu diplomātisko atbalstu, lai nodrošinātu, ka tā var efektīvi īstenot savas pilnvaras.
13. Padome mudina Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos nākt klajā ar priekšlikumiem par iespējamiem turpmākiem pasākumiem attiecībā uz to, kā ES varētu vēl vairāk uzlabot savas spējas un struktūras, lai panāktu, ka ES rīcība starptautiskās kriminālās tiesvedības un starptautisko humanitāro tiesību jomā ir pamanāmāka un saskaņotāka.
14. Padome uzskata, ka Romas statūtu pieņemšanas 20. gadskārta ir iespēja veicināt cīņu pret nesodāmību par vismagākajiem starptautiskas nozīmes noziegumiem un sekmēt atbalstu tiesiskumam. Tā atzinīgi novērtē statūtu dalībvalstu centienus šo gadskārtu svinīgi atzīmēt ar dažādiem pasākumiem, kas tiek rīkoti visā pasaulē, lai cildinātu starptautiskās kriminālās tiesvedības sasniegumus, un mudina ES un tās dalībvalstis turpināt veicināt izpratni par SKT un Romas statūtiem, jo īpaši jauniešu vidū.
